

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36011798	IES Alexandre Bóveda	Vigo	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Educación en Valores Cívicos e Éticos	3º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	31
4.2. Materiais e recursos didácticos	31
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	32
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	32
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	33
6. Medidas de atención á diversidade	33
7.1. Concreción dos elementos transversais	33
7.2. Actividades complementarias	33
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	34
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	35
9. Outros apartados	35

1. Introducción

Nesta materia procuramos que o alumnado faga exercicio activo e responsable da cidadanía como para o desenvolvemento da autonomía moral e da personalidade o que require exercicio reflexivo e crítico sobre a moral individual e colectiva que representa a ética filosófica.

A materia de Educación en Valores Cívicos e Éticos supón un maior nivel de afondamento dos catro ámbitos competenciais. O autoconhecimento e o desenvolvemento da autonomía moral. O segundo atende á comprensión do marco social de convivencia e ao compromiso ético cos principios, valores e normas democráticas que o rexen. O terceiro refírese á adopción de actitudes compatibles coa sustentabilidade da contorna desde o entendemento da nosa relación de inter e ecodpendencia con el. E, finalmente, o cuarto, e dedicado á educación das emocións, ocúpase de desenvolver a sensibilidade e a conciencia e xestión dos afectos no marco da reflexión sobre os valores e os problemas éticos, cívicos e ecosociais.

Os criterios de avaliación e os contidos da materia distribúense en tres bloques. O primeiro é denominado «Autoconhecimento e autonomía moral». centrado na autonomía e heteronomía moral ademais do autoconhecimento. O segundo dos bloques, «Sociedade, xustiza e democracia» procura que o alumnado identifique e valore os principios, procedementos e institucións que constitúen o noso marco democrático de convivencia, e afronte de modo reflexivo e dialogante a controversia ideolóxica sobre as normas e os valores comúns para levalo a dilemas prácticos e actuais. O derradeiro, «Desenvolvemento sustentable e ética ambiental» persegue unha comprensión básica daquelas relacións de interdependencia, interconexión e ecodpendencia que determinan a interacción entre as nosas formas de vida e o medio social e natural.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Inquirir e investigar canto se refire á identidade humana e a cuestións éticas relativas ao propio proxecto vital, analizando criticamente información fiable e xerando unha actitude reflexiva respecto diso, para promover o autoconhecimento e a elaboración de formulacións e xuízos morais de maneira autónoma e razoada.	2				1	1-2-3		
OBX2 - Actuar e interactuar de acordo con normas e valores cívicos e éticos, a partir do recoñecemento fundado da súa importancia para regular a vida comunitaria e a súa aplicación efectiva e xustificada en distintos contextos, para promover unha convivencia pacífica, respectuosa, democrática e comprometida co ben común.	5	3		3		1-2-3-4		1
OBX3 - Entender a natureza interconectada e inter e ecodpendente das actividades humanas, mediante a identificación e a análise de problemas ecosociais de relevancia, para promover hábitos e actitudes eticamente comprometidos co logro de formas de vida sustentables.			5		2	1-2-3-4	1	
OBX4 - Mostrar unha adecuada estima de si mesmo e da contorna, recoñecendo e valorando as emocións e os sentimentos propios e alleos, para lograr unha actitude empática e coidadosa con respecto aos demais e á natureza.	1				1-2-3	1-3		3

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Autoconhecimento	<p>Unha unidade didáctica destinada a que o alumnado adquira e saiba usar novos conceptos como "ego" ou "autoestima" ao tempo que os relaciona con outros anteriormente adquiridos como "culpa", "responsabilidade" ou "amor propio". Todos estes conceptos serán descritos e discutidos na aula. Así mesmo estes conceptos han de ser traballados a través do famoso dilema do tranvía, a lo menos nas súas tres primeiras versións, da filósofa americana Philippa Foot cousa que axudará a ir preentendendo os conceptos de "heteronomía" e "utilitarismo" dada que o dilema de P. Foot busca segundo a propia autora confrontar o utilitarismo de Mill.</p>	11	3	X		
2	Autonomía e liberdade	<p>A unidade ten como obxectivo a comprensión profunda dos conceptos de "liberdade" a través dos conceptos adxetivos "Ide movemento", "de acción", "de pensamento"...tanto nun plano ético e moral, como nun plano xurídico. Búscase que se valore a importancia do desenvolvemento da autonomía propia para a toma de decisións responsables. O filme O pequeno salvaxe e os dilemas sobre a "mentira admisible" son as ferramentas utilizadas para a interiorización de estes concetos.</p>	11	4	X		
3	Teleoloxismo vs deontoloxismo	<p>Unha unidade na que tras definir os termos que lle dan nome, xunto cos non menos importantes de autonomía e heteronomía moral, e falar dos grandes representantes de ambas correntes (facendo especial fincapé en Mill e Kant respectivamente, a aproveitando que Mill foi xa indirectamente nomeado na primeira unidade para recurrir aos coñecementos previos ou xa adquiridos na materia a modo de reforzo) dilemas como o coñecido dilema "do río perigoso e o home que afoga nel" van servir para afondar na enorme diferenza que supón partir duns principios deontolóxicos ou priorizar as consecuencias e teleoloxía dos actos.</p>	15	7	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	Sociedade	Nesta materia se presenta o Zoon Politikon aristotélico e a necesidade da vida social e a participación política pacífica e dialogada. O diálogo resultante do visionado da película O señor das moscas pode axudar mesmo a chegar a coñecer as diferentes propostas de Hobbes e de Rousseau aínda sendo algo aquí transversal.	11	3		X	
5	Xustiza	Unidade máis centrada no coñecemento dos conceptos básicos de "ius", "dereito", "xurisprudencia", e a estrutura máis básica dos altos tribunais e os códigos marco no noso estado e a nosa CCAA.	11	3		X	
6	Democracia	Vemos as propostas antidemocráticas de Platón na República e as contrastamos coa opinión de Popper en A sociedade aberta e os seus inimigos. Os debates sobre os conflitos e a resolución dos mesmos resultan unha boa ferramenta complementaria á mera explicación.	11	4		X	
7	Sostentabilidade	Ábrese o debate sobre a posibilidade de diferentes medios de vida de facerse perpetuables e sostibles a nivel medioambiental. Procúrase a viabilidade das propostas do debate ou a lo menos ter en conta as dificultades reais que o propio alumnado vaia apuntando que aparecerían non mundo real. Cobra especial importancia entender os conceptos de "bioética" e algúns dos que este contén.	16	5			X
8	Ética ambiental	Importa aquí o coñecemento dos grandes conceptos e debates da bioética, o antiespecismo e o ambientalismo entre outros, pero non resulta menos importante facelo empregando os agora xa coñecidos conceptos de autonomía persoal e xurídica así como os de autonomía e heteronomía moral.	14	6			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Autocoñecemento	3

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Construír e expresar un concepto axustado de si mesmo recoñecendo as múltiples dimensións da súa natureza e personalidade, así como da dimensión cívica e moral desta, a partir da investigación e do diálogo arredor de diversas concepcións sobre a natureza humana.	Acadar un 50% de respostas correctas ou ben razoadas na dita proba.	PE	72
CA1.2 - Identificar, xestionar e comunicar ideas, emocións, afectos e desexos con comprensión e empatía cara ás demais persoas, demostrando autoestima e compartindo un concepto adecuado do que deben ser as relacións con outras persoas, incluíndo o ámbito afectivo-sexual.	Acadar un 50% de respostas correctas ou ben razoadas na dita proba.		
CA1.3 - Desenvolver e demostrar autonomía moral mediante a práctica da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso cos demais, arredor de distintos valores e modos de vida, así como a problemas relacionados co exercicio dos dereitos individuais, o uso responsable e seguro das redes, as condutas adictivas e o acoso escolar.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	TI	28
CA1.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si e das demais persoas, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.1 - Promover e demostrar unha convivencia pacífica, respectuosa, democrática e comprometida co ben común, a partir da investigación sobre a natureza social e política do ser humano e o uso e comprensión crítica dos conceptos de lei, poder, soberanía, xustiza, Estado, democracia, memoria democrática, dignidade e dereitos humanos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.2 - Fomentar o exercicio da cidadanía activa e democrática a través do coñecemento do movemento asociativo e a participación respectuosa, dialogante e construtiva en actividades de grupo que impliquen tomar decisións colectivas, planificar accións coordinadas e resolver problemas aplicando procedementos e principios cívicos, éticos e democráticos explícitos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.3 - Contribuír a xerar un compromiso activo co ben común a través da análise e a toma razoada e dialogante de posición arredor de cuestións éticas de actualidade como a loita contra a desigualdade e a pobreza, o dereito ao traballo, a saúde, a educación e a xustiza, así como sobre os fins e límites éticos da investigación científica.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Tomar consciencia da loita por unha efectiva igualdade de xénero e do problema da violencia e explotación sobre as mulleres, a través da análise das diversas xeracións e correntes do feminismo e das medidas de prevención da desigualdade, a violencia e a discriminación por razón de xénero e orientación sexual, mostrando igualmente coñecemento dos dereitos LGTBIQ+ e recoñecendo a necesidade de respectalos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.5 - Contribuír activamente ao benestar social adoptando unha posición propia, explícita, informada e eticamente fundamentada sobre o valor e pertinencia dos dereitos humanos, o respecto pola diversidade etnocultural, a consideración dos bens públicos globais, a percepción do valor social dos impostos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.6 - Contribuír á consecución dun mundo máis xusto e pacífico a través da análise e recoñecemento da historia democrática do noso país e das funcións do estado de dereito e as súas institucións, os organismos internacionais, as asociacións civís e os corpos e forzas de seguridade do Estado, no seu empeño por lograr a paz e a seguridade integral, atender as vítimas da violencia e promover a solidariedade e cooperación entre as persoas e os pobos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.3 - Promover estilos de vida eticamente comprometidos co logro dun desenvolvemento sustentable, contribuíndo por si mesmo e na súa contorna ao tratamento preventivo dos residuos, a xestión sustentable dos recursos, a mobilidade segura, sustentable e saudable, o comercio xusto, o consumo responsable, o coidado do patrimonio natural, o respecto pola diversidade etnocultural, e o coidado e protección dos animais.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si mesmo e dos outros, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A ética dentro do conxunto de saberes filosóficos. - O obxecto da ética. - A aplicación da ética: a orientación para a resolución de problemas complexos sobre como actuar. - A natureza humana.

Contidos

- Liberdade e moralidade como características especificamente humanas.
- A identidade persoal, o cruzamento de camiños entre a natureza, a crianza e o proxecto vital.
- A educación de emocións e sentimentos.
- Análise das accións.
- A responsabilidade das accións.
- A ética e as éticas como guías das nosas accións.
- Éticas da felicidade, éticas do deber, éticas da virtude.
- A convivencia social.
- A resolución pacífica de conflitos.
- Os dereitos humanos.
- Referente moral da democracia e a xustiza social.
- Xeracións e historia dos dereitos humanos.
- Dereitos da infancia.
- Os dereitos económicos, sociais e culturais: o dereito ao traballo, á saúde, á educación e á xustiza.
- A igualdade de xénero.
- A corresponsabilidade nas tarefas domésticas e de coidados.
- A sociedade e a cidadanía plural.
- Os dereitos LGTBIQ+.
- A convivencia pacífica e segura.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia política.
- A atención ás vítimas da violencia.
- Accións individuais e colectivas en favor da paz.
- Protección e dereitos dos animais.
- Valores éticos e democráticos como fundamento para unha conduta empática e respectuosa cara aos animais.
- O ser humano como animal político: dereitos humanos da solidariedade para unha conduta cos animais baseada en dereitos.

UD	Título da UD	Duración
2	Autonomía e liberdade	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Construír e expresar un concepto axustado de si mesmo recoñecendo as múltiples dimensións da súa natureza e personalidade, así como da dimensión cívica e moral desta, a partir da investigación e do diálogo arredor de diversas concepcións sobre a natureza humana.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.	PE	76
CA1.2 - Identificar, xestionar e comunicar ideas, emocións, afectos e desexos con comprensión e empatía cara ás demais persoas, demostrando autoestima e compartindo un concepto adecuado do que deben ser as relacións con outras persoas, incluíndo o ámbito afectivo-sexual.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA1.3 - Desenvolver e demostrar autonomía moral mediante a práctica da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso cos demais, arredor de distintos valores e modos de vida, así como a problemas relacionados co exercicio dos dereitos individuais, o uso responsable e seguro das redes, as condutas adictivas e o acoso escolar.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA1.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si e das demais persoas, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.2 - Fomentar o exercicio da cidadanía activa e democrática a través do coñecemento do movemento asociativo e a participación respectuosa, dialogante e construtiva en actividades de grupo que impliquen tomar decisións colectivas, planificar accións coordinadas e resolver problemas aplicando procedementos e principios cívicos, éticos e democráticos explícitos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.4 - Tomar consciencia da loita por unha efectiva igualdade de xénero e do problema da violencia e explotación sobre as mulleres, a través da análise das diversas xeracións e correntes do feminismo e das medidas de prevención da desigualdade, a violencia e a discriminación por razón de xénero e orientación sexual, mostrando igualmente coñecemento dos dereitos LGTBIQ+ e recoñecendo a necesidade de respectalos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA3.3 - Promover estilos de vida eticamente comprometidos co logro dun desenvolvemento sustentable, contribuíndo por si mesmo e na súa contorna ao tratamento preventivo dos residuos, a xestión sustentable dos recursos, a mobilidade segura, sustentable e saudable, o comercio xusto, o consumo responsable, o coidado do patrimonio natural, o respecto pola diversidade etnocultural, e o coidado e protección dos animais.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Promover e demostrar unha convivencia pacífica, respectuosa, democrática e comprometida co ben común, a partir da investigación sobre a natureza social e política do ser humano e o uso e comprensión crítica dos conceptos de lei, poder, soberanía, xustiza, Estado, democracia, memoria democrática, dignidade e dereitos humanos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.3 - Contribuír a xerar un compromiso activo co ben común a través da análise e a toma razoada e dialogante de posición arredor de cuestións éticas de actualidade como a loita contra a desigualdade e a pobreza, o dereito ao traballo, a saúde, a educación e a xustiza, así como sobre os fins e límites éticos da investigación científica.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.5 - Contribuír activamente ao benestar social adoptando unha posición propia, explícita, informada e eticamente fundamentada sobre o valor e pertinencia dos dereitos humanos, o respecto pola diversidade etnocultural, a consideración dos bens públicos globais, a percepción do valor social dos impostos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	TI	24
CA2.6 - Contribuír á consecución dun mundo máis xusto e pacífico a través da análise e recoñecemento da historia democrática do noso país e das funcións do estado de dereito e as súas institucións, os organismos internacionais, as asociacións civís e os corpos e forzas de seguridade do Estado, no seu empeño por lograr a paz e a seguridade integral, atender as vítimas da violencia e promover a solidariedade e cooperación entre as persoas e os pobos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si mesmo e dos outros, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A ética dentro do conxunto de saberes filosóficos. - A aplicación da ética: a orientación para a resolución de problemas complexos sobre como actuar. - A natureza humana. - Liberdade e moralidade como características especificamente humanas. - A educación de emocións e sentimentos. - A autoestima persoal.

Contidos

- A igualdade e o respecto nas relacións con outras persoas.
- A educación afectivo-sexual.
- Análise das accións.
- Os motivos da acción: desexos e razóns.
- A autonomía da vontade.
- A responsabilidade das accións.
- A ética e as éticas como guías das nosas accións.
- Universalismo e pluralismo moral.
- A sociedade humana: natureza e orixe.
- As estruturas sociais e os grupos de pertenza.
- Cooperación e altruísmo fronte a competencia e egoísmo.
- A convivencia social.
- As virtudes do diálogo e as normas de argumentación.
- A resolución pacífica de conflitos.
- A empatía cos demais.
- Os dereitos humanos.
- Referente moral da democracia e a xustiza social.
- Xeracións e historia dos dereitos humanos.
- Dereitos da infancia.
- Os dereitos económicos, sociais e culturais: o dereito ao traballo, á saúde, á educación e á xustiza.
- A participación democrática: ser cidadáns.
- Outras formas de participación social: o asociacionismo e o voluntariado.
- A igualdade de xénero.
- A corresponsabilidade nas tarefas domésticas e de coidados.
- A sociedade e a cidadanía plural.
- Os dereitos LGTBIQ+.
- A convivencia pacífica e segura.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia política.
- A atención ás vítimas da violencia.
- Accións individuais e colectivas en favor da paz.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Protección e dereitos dos animais. - Valores éticos e democráticos como fundamento para unha conduta empática e respectuosa cara aos animais. - O ser humano como animal político: dereitos humanos da solidariedade para unha conduta cos animais baseada en dereitos.

UD	Título da UD	Duración
3	Teleloxismo vs deontoloxismo	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Identificar, xestionar e comunicar ideas, emocións, afectos e desexos con comprensión e empatía cara ás demais persoas, demostrando autoestima e compartindo un concepto adecuado do que deben ser as relacións con outras persoas, incluíndo o ámbito afectivo-sexual.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	PE	50
CA1.3 - Desenvolver e demostrar autonomía moral mediante a práctica da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso cos demais, arredor de distintos valores e modos de vida, así como a problemas relacionados co exercicio dos dereitos individuais, o uso responsable e seguro das redes, as condutas adictivas e o acoso escolar.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA1.1 - Construír e expresar un concepto axustado de si mesmo recoñecendo as múltiples dimensións da súa natureza e personalidade, así como da dimensión cívica e moral desta, a partir da investigación e do diálogo arredor de diversas concepcións sobre a natureza humana.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	TI	50
CA1.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si e das demais persoas, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.1 - Promover e demostrar unha convivencia pacífica, respectuosa, democrática e comprometida co ben común, a partir da investigación sobre a natureza social e política do ser humano e o uso e comprensión crítica dos conceptos de lei, poder, soberanía, xustiza, Estado, democracia, memoria democrática, dignidade e dereitos humanos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Fomentar o exercicio da cidadanía activa e democrática a través do coñecemento do movemento asociativo e a participación respectuosa, dialogante e construtiva en actividades de grupo que impliquen tomar decisións colectivas, planificar accións coordinadas e resolver problemas aplicando procedementos e principios cívicos, éticos e democráticos explícitos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.3 - Contribuír a xerar un compromiso activo co ben común a través da análise e a toma razoada e dialogante de posición arredor de cuestións éticas de actualidade como a loita contra a desigualdade e a pobreza, o dereito ao traballo, a saúde, a educación e a xustiza, así como sobre os fins e límites éticos da investigación científica.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.4 - Tomar consciencia da loita por unha efectiva igualdade de xénero e do problema da violencia e explotación sobre as mulleres, a través da análise das diversas xeracións e correntes do feminismo e das medidas de prevención da desigualdade, a violencia e a discriminación por razón de xénero e orientación sexual, mostrando igualmente coñecemento dos dereitos LGTBIQ+ e recoñecendo a necesidade de respectalos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.5 - Contribuír activamente ao benestar social adoptando unha posición propia, explícita, informada e eticamente fundamentada sobre o valor e pertinencia dos dereitos humanos, o respecto pola diversidade etnocultural, a consideración dos bens públicos globais, a percepción do valor social dos impostos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.6 - Contribuír á consecución dun mundo máis xusto e pacífico a través da análise e recoñecemento da historia democrática do noso país e das funcións do estado de dereito e as súas institucións, os organismos internacionais, as asociacións civís e os corpos e forzas de seguridade do Estado, no seu empeño por lograr a paz e a seguridade integral, atender as vítimas da violencia e promover a solidariedade e cooperación entre as persoas e os pobos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.3 - Promover estilos de vida eticamente comprometidos co logro dun desenvolvemento sustentable, contribuíndo por si mesmo e na súa contorna ao tratamento preventivo dos residuos, a xestión sustentable dos recursos, a mobilidade segura, sustentable e saudable, o comercio xusto, o consumo responsable, o coidado do patrimonio natural, o respecto pola diversidade etnocultural, e o coidado e protección dos animais.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si mesmo e dos outros, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A ética dentro do conxunto de saberes filosóficos. - O obxecto da ética. - A aplicación da ética: a orientación para a resolución de problemas complexos sobre como actuar. - A natureza humana. - Liberdade e moralidade como características especificamente humanas. - A educación de emocións e sentimentos. - Análise das accións. - A vontade como razón práctica. - A responsabilidade das accións. - A ética e as éticas como guías das nosas accións. - O xuízo moral: as normas, o valor e o valioso, as virtudes, os sentimentos morais. - Universalismo e pluralismo moral. - Éticas da felicidade, éticas do deber, éticas da virtude. - A convivencia social. - A resolución pacífica de conflitos. - Os dereitos humanos. - Referente moral da democracia e a xustiza social. - Xeracións e historia dos dereitos humanos. - Dereitos da infancia. - Os dereitos económicos, sociais e culturais: o dereito ao traballo, á saúde, á educación e á xustiza. - A participación democrática: ser cidadáns. - Outras formas de participación social: o asociacionismo e o voluntariado. - A igualdade de xénero.

Contidos

- A corresponsabilidade nas tarefas domésticas e de coidados.
- A sociedade e a cidadanía plural.
- Os dereitos LGTBIQ+.
- A convivencia pacífica e segura.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia política.
- A atención ás vítimas da violencia.
- Accións individuais e colectivas en favor da paz.
- Os desafíos da democracia actual.
- Os códigos deontolóxicos.
- Protección e dereitos dos animais.
- Valores éticos e democráticos como fundamento para unha conduta empática e respectuosa cara aos animais.
- O ser humano como animal político: dereitos humanos da solidariedade para unha conduta cos animais baseada en dereitos.

UD	Título da UD	Duración
4	Sociedade	3

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Construír e expresar un concepto axustado de si mesmo recoñecendo as múltiples dimensións da súa natureza e personalidade, así como da dimensión cívica e moral desta, a partir da investigación e do diálogo arredor de diversas concepcións sobre a natureza humana.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.	PE	60
CA1.2 - Identificar, xestionar e comunicar ideas, emocións, afectos e desexos con comprensión e empatía cara ás demais persoas, demostrando autoestima e compartindo un concepto adecuado do que deben ser as relacións con outras persoas, incluíndo o ámbito afectivo-sexual.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.1 - Promover e demostrar unha convivencia pacífica, respectuosa, democrática e comprometida co ben común, a partir da investigación sobre a natureza social e política do ser humano e o uso e comprensión crítica dos conceptos de lei, poder, soberanía, xustiza, Estado, democracia, memoria democrática, dignidade e dereitos humanos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Fomentar o exercicio da cidadanía activa e democrática a través do coñecemento do movemento asociativo e a participación respectuosa, dialogante e construtiva en actividades de grupo que impliquen tomar decisións colectivas, planificar accións coordinadas e resolver problemas aplicando procedementos e principios cívicos, éticos e democráticos explícitos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.3 - Contribuír a xerar un compromiso activo co ben común a través da análise e a toma razoada e dialogante de posición arredor de cuestións éticas de actualidade como a loita contra a desigualdade e a pobreza, o dereito ao traballo, a saúde, a educación e a xustiza, así como sobre os fins e límites éticos da investigación científica.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA1.3 - Desenvolver e demostrar autonomía moral mediante a práctica da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso cos demais, arredor de distintos valores e modos de vida, así como a problemas relacionados co exercicio dos dereitos individuais, o uso responsable e seguro das redes, as condutas adictivas e o acoso escolar.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA1.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si e das demais persoas, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.4 - Tomar consciencia da loita por unha efectiva igualdade de xénero e do problema da violencia e explotación sobre as mulleres, a través da análise das diversas xeracións e correntes do feminismo e das medidas de prevención da desigualdade, a violencia e a discriminación por razón de xénero e orientación sexual, mostrando igualmente coñecemento dos dereitos LGTBIQ+ e recoñecendo a necesidade de respectalos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	TI	40
CA2.5 - Contribuír activamente ao benestar social adoptando unha posición propia, explícita, informada e eticamente fundamentada sobre o valor e pertinencia dos dereitos humanos, o respecto pola diversidade etnocultural, a consideración dos bens públicos globais, a percepción do valor social dos impostos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Contribuír á consecución dun mundo máis xusto e pacífico a través da análise e recoñecemento da historia democrática do noso país e das funcións do estado de dereito e as súas institucións, os organismos internacionais, as asociacións civís e os corpos e forzas de seguridade do Estado, no seu empeño por lograr a paz e a seguridade integral, atender as vítimas da violencia e promover a solidariedade e cooperación entre as persoas e os pobos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.3 - Promover estilos de vida eticamente comprometidos co logro dun desenvolvemento sustentable, contribuíndo por si mesmo e na súa contorna ao tratamento preventivo dos residuos, a xestión sustentable dos recursos, a mobilidade segura, sustentable e saudable, o comercio xusto, o consumo responsable, o coidado do patrimonio natural, o respecto pola diversidade etnocultural, e o coidado e protección dos animais.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si mesmo e dos outros, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A ética dentro do conxunto de saberes filosóficos. - A aplicación da ética: a orientación para a resolución de problemas complexos sobre como actuar. - A natureza humana. - Liberdade e moralidade como características especificamente humanas. - A educación de emocións e sentimentos. - Análise das accións. - A responsabilidade das accións. - Ética e dereito. - Semellanzas e diferenzas entre ética e dereito. - O conflito lexitimidade-legalidade. - A obxección de conciencia. - Os dereitos individuais e os deberes cidadáns.

Contidos

- O debate sobre a liberdade de expresión.
- A ética na sociedade actual.
- O problema da desinformación.
- A protección de datos e o dereito á intimidade.
- O ciberacoso e outras formas de violencia nas redes sociais.
- As condutas adictivas.
- A convivencia social.
- A resolución pacífica de conflitos.
- A política.
- Conceptos clave: lei, poder, soberanía, xustiza e dignidade.
- Formas de Estado e tipos de goberno.
- Os dereitos humanos.
- Referente moral da democracia e a xustiza social.
- Xeracións e historia dos dereitos humanos.
- Dereitos da infancia.
- Os dereitos económicos, sociais e culturais: o dereito ao traballo, á saúde, á educación e á xustiza.
- A igualdade de xénero.
- A corresponsabilidade nas tarefas domésticas e de coidados.
- A sociedade e a cidadanía plural.
- Os dereitos LGTBIQ+.
- A convivencia pacífica e segura.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia política.
- A atención ás vítimas da violencia.
- Accións individuais e colectivas en favor da paz.
- Protección e dereitos dos animais.
- Valores éticos e democráticos como fundamento para unha conduta empática e respectuosa cara aos animais.
- O ser humano como animal político: dereitos humanos da solidariedade para unha conduta cos animais baseada en dereitos.

UD	Título da UD	Duración
5	Xustiza	3

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Construír e expresar un concepto axustado de si mesmo recoñecendo as múltiples dimensións da súa natureza e personalidade, así como da dimensión cívica e moral desta, a partir da investigación e do diálogo arredor de diversas concepcións sobre a natureza humana.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.	PE	50
CA1.2 - Identificar, xestionar e comunicar ideas, emocións, afectos e desexos con comprensión e empatía cara ás demais persoas, demostrando autoestima e compartindo un concepto adecuado do que deben ser as relacións con outras persoas, incluíndo o ámbito afectivo-sexual.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA1.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si e das demais persoas, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.2 - Fomentar o exercicio da cidadanía activa e democrática a través do coñecemento do movemento asociativo e a participación respectuosa, dialogante e construtiva en actividades de grupo que impliquen tomar decisións colectivas, planificar accións coordinadas e resolver problemas aplicando procedementos e principios cívicos, éticos e democráticos explícitos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.3 - Contribuír a xerar un compromiso activo co ben común a través da análise e a toma razoada e dialogante de posición arredor de cuestións éticas de actualidade como a loita contra a desigualdade e a pobreza, o dereito ao traballo, a saúde, a educación e a xustiza, así como sobre os fins e límites éticos da investigación científica.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA1.3 - Desenvolver e demostrar autonomía moral mediante a práctica da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso cos demais, arredor de distintos valores e modos de vida, así como a problemas relacionados co exercicio dos dereitos individuais, o uso responsable e seguro das redes, as condutas adictivas e o acoso escolar.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Promover e demostrar unha convivencia pacífica, respectuosa, democrática e comprometida co ben común, a partir da investigación sobre a natureza social e política do ser humano e o uso e comprensión crítica dos conceptos de lei, poder, soberanía, xustiza, Estado, democracia, memoria democrática, dignidade e dereitos humanos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.4 - Tomar consciencia da loita por unha efectiva igualdade de xénero e do problema da violencia e explotación sobre as mulleres, a través da análise das diversas xeracións e correntes do feminismo e das medidas de prevención da desigualdade, a violencia e a discriminación por razón de xénero e orientación sexual, mostrando igualmente coñecemento dos dereitos LGTBIQ+ e recoñecendo a necesidade de respectalos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.5 - Contribuír activamente ao benestar social adoptando unha posición propia, explícita, informada e eticamente fundamentada sobre o valor e pertinencia dos dereitos humanos, o respecto pola diversidade etnocultural, a consideración dos bens públicos globais, a percepción do valor social dos impostos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.6 - Contribuír á consecución dun mundo máis xusto e pacífico a través da análise e recoñecemento da historia democrática do noso país e das funcións do estado de dereito e as súas institucións, os organismos internacionais, as asociacións civís e os corpos e forzas de seguridade do Estado, no seu empeño por lograr a paz e a seguridade integral, atender as vítimas da violencia e promover a solidariedade e cooperación entre as persoas e os pobos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.3 - Promover estilos de vida eticamente comprometidos co logro dun desenvolvemento sustentable, contribuíndo por si mesmo e na súa contorna ao tratamento preventivo dos residuos, a xestión sustentable dos recursos, a mobilidade segura, sustentable e saudable, o comercio xusto, o consumo responsable, o coidado do patrimonio natural, o respecto pola diversidade etnocultural, e o coidado e protección dos animais.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si mesmo e dos outros, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- A ética dentro do conxunto de saberes filosóficos.
- A aplicación da ética: a orientación para a resolución de problemas complexos sobre como actuar.
- A natureza humana.
- Liberdade e moralidade como características especificamente humanas.
- A educación de emocións e sentimentos.
- Análise das accións.
- A responsabilidade das accións.
- A convivencia social.
- A resolución pacífica de conflitos.
- A política.
- A democracia: principios, procedementos e institucións.
- O Estado español como estado social e democrático de dereito.
- Valores constitucionais.
- A memoria democrática.
- Os dereitos humanos.
- Referente moral da democracia e a xustiza social.
- Xeracións e historia dos dereitos humanos.
- Dereitos da infancia.
- Os dereitos económicos, sociais e culturais: o dereito ao traballo, á saúde, á educación e á xustiza.
- A participación democrática: ser cidadáns.
- Outras formas de participación social: o asociacionismo e o voluntariado.
- A procura da xustiza social.
- A desigualdade económica e a loita contra a pobreza.
- Globalización económica e bens públicos globais.
- O comercio xusto.
- O valor social dos impostos.
- A igualdade de xénero.
- As diversas ondas e correntes do feminismo.
- A prevención da explotación e a violencia contra nenas e mulleres.
- A corresponsabilidade nas tarefas domésticas e de coidados.

Contidos

- A sociedade e a cidadanía plural.
- O interculturalismo.
- A inclusión social e o respecto pola diversidade e as identidades étnico-culturais e de xénero.
- Os dereitos LGTBIQ+.
- A convivencia pacífica e segura.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia política.
- A atención ás vítimas da violencia.
- Accións individuais e colectivas en favor da paz.
- A contribución do Estado e os organismos internacionais á paz, á seguridade integral e á cooperación.
- O dereito internacional e a cidadanía global.
- As forzas armadas e a defensa ao servizo da paz.
- O papel das ONG e das ONGD na loita pola paz.
- Protección e dereitos dos animais.
- Valores éticos e democráticos como fundamento para unha conduta empática e respectuosa cara aos animais.
- O ser humano como animal político: dereitos humanos da solidariedade para unha conduta cos animais baseada en dereitos.

UD	Título da UD	Duración
6	Democracia	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Construír e expresar un concepto axustado de si mesmo recoñecendo as múltiples dimensións da súa natureza e personalidade, así como da dimensión cívica e moral desta, a partir da investigación e do diálogo arredor de diversas concepcións sobre a natureza humana.	Acadar un 50% de respostas correctas ou ben razoadas na dita proba.	PE	70
CA1.3 - Desenvolver e demostrar autonomía moral mediante a práctica da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso cos demais, arredor de distintos valores e modos de vida, así como a problemas relacionados co exercicio dos dereitos individuais, o uso responsable e seguro das redes, as condutas adictivas e o acoso escolar.	Acadar un 50% de respostas correctas ou ben razoadas na dita proba.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Promover e demostrar unha convivencia pacífica, respectuosa, democrática e comprometida co ben común, a partir da investigación sobre a natureza social e política do ser humano e o uso e comprensión crítica dos conceptos de lei, poder, soberanía, xustiza, Estado, democracia, memoria democrática, dignidade e dereitos humanos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.2 - Fomentar o exercicio da cidadanía activa e democrática a través do coñecemento do movemento asociativo e a participación respectuosa, dialogante e construtiva en actividades de grupo que impliquen tomar decisións colectivas, planificar accións coordinadas e resolver problemas aplicando procedementos e principios cívicos, éticos e democráticos explícitos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.3 - Contribuír a xerar un compromiso activo co ben común a través da análise e a toma razoada e dialogante de posición arredor de cuestións éticas de actualidade como a loita contra a desigualdade e a pobreza, o dereito ao traballo, a saúde, a educación e a xustiza, así como sobre os fins e límites éticos da investigación científica.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.5 - Contribuír activamente ao benestar social adoptando unha posición propia, explícita, informada e eticamente fundamentada sobre o valor e pertinencia dos dereitos humanos, o respecto pola diversidade etnocultural, a consideración dos bens públicos globais, a percepción do valor social dos impostos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA2.6 - Contribuír á consecución dun mundo máis xusto e pacífico a través da análise e recoñecemento da historia democrática do noso país e das funcións do estado de dereito e as súas institucións, os organismos internacionais, as asociacións civís e os corpos e forzas de seguridade do Estado, no seu empeño por lograr a paz e a seguridade integral, atender as vítimas da violencia e promover a solidariedade e cooperación entre as persoas e os pobos.	Proba escrita na que estará reflectido este criterio entre outros.		
CA1.2 - Identificar, xestionar e comunicar ideas, emocións, afectos e desexos con comprensión e empatía cara ás demais persoas, demostrando autoestima e compartindo un concepto adecuado do que deben ser as relacións con outras persoas, incluíndo o ámbito afectivo-sexual.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA1.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si e das demais persoas, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	TI	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Tomar consciencia da loita por unha efectiva igualdade de xénero e do problema da violencia e explotación sobre as mulleres, a través da análise das diversas xeracións e correntes do feminismo e das medidas de prevención da desigualdade, a violencia e a discriminación por razón de xénero e orientación sexual, mostrando igualmente coñecemento dos dereitos LGTBIQ+ e recoñecendo a necesidade de respectalos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.3 - Promover estilos de vida eticamente comprometidos co logro dun desenvolvemento sustentable, contribuíndo por si mesmo e na súa contorna ao tratamento preventivo dos residuos, a xestión sustentable dos recursos, a mobilidade segura, sustentable e saudable, o comercio xusto, o consumo responsable, o coidado do patrimonio natural, o respecto pola diversidade etnocultural, e o coidado e protección dos animais.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si mesmo e dos outros, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A ética dentro do conxunto de saberes filosóficos. - A aplicación da ética: a orientación para a resolución de problemas complexos sobre como actuar. - A natureza humana. - Liberdade e moralidade como características especificamente humanas. - A educación de emocións e sentimentos. - Análise das accións. - A responsabilidade das accións. - A convivencia social. - A resolución pacífica de conflitos. - A política. - A democracia: principios, procedementos e institucións. - O Estado español como estado social e democrático de dereito. - Valores constitucionais.

Contidos

- A memoria democrática.
- Os dereitos humanos.
- Referente moral da democracia e a xustiza social.
- Xeracións e historia dos dereitos humanos.
- Dereitos da infancia.
- Os dereitos económicos, sociais e culturais: o dereito ao traballo, á saúde, á educación e á xustiza.
- A participación democrática: ser cidadáns.
- Outras formas de participación social: o asociacionismo e o voluntariado.
- A procura da xustiza social.
- A desigualdade económica e a loita contra a pobreza.
- O comercio xusto.
- O valor social dos impostos.
- A igualdade de xénero.
- As diversas ondas e correntes do feminismo.
- A prevención da explotación e a violencia contra nenas e mulleres.
- A corresponsabilidade nas tarefas domésticas e de coidados.
- A sociedade e a cidadanía plural.
- O interculturalismo.
- A inclusión social e o respecto pola diversidade e as identidades étnico-culturais e de xénero.
- Os dereitos LGTBIQ+.
- A convivencia pacífica e segura.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia política.
- A atención ás vítimas da violencia.
- Accións individuais e colectivas en favor da paz.
- Os desafíos da democracia actual.
- Os códigos deontolóxicos.
- Protección e dereitos dos animais.
- Valores éticos e democráticos como fundamento para unha conduta empática e respectuosa cara aos animais.
- O ser humano como animal político: dereitos humanos da solidariedade para unha conduta cos animais baseada en dereitos.

UD	Título da UD	Duración
7	Sostentabilidade	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Contribuír á consecución dun mundo máis xusto e pacífico a través da análise e recoñecemento da historia democrática do noso país e das funcións do estado de dereito e as súas institucións, os organismos internacionais, as asociacións civís e os corpos e forzas de seguridade do Estado, no seu empeño por lograr a paz e a seguridade integral, atender as vítimas da violencia e promover a solidariedade e cooperación entre as persoas e os pobos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	PE	45
CA3.1 - Describir as relacións históricas de interconexión, interdependencia e ecodpendencia entre as nosas vidas e a contorna a partir da análise das causas e consecuencias dos máis graves problemas ecosociais que nos afectan.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.2 - Valorar distintas formulacións científicas, políticas e éticas coas que afrontar a emerxencia climática e a crise ambiental a través da exposición e o debate argumental arredor destas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.3 - Promover estilos de vida eticamente comprometidos co logro dun desenvolvemento sustentable, contribuíndo por si mesmo e na súa contorna ao tratamento preventivo dos residuos, a xestión sustentable dos recursos, a mobilidade segura, sustentable e saudable, o comercio xusto, o consumo responsable, o coidado do patrimonio natural, o respecto pola diversidade etnocultural, e o coidado e protección dos animais.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	TI	55
CA1.1 - Construír e expresar un concepto axustado de si mesmo recoñecendo as múltiples dimensións da súa natureza e personalidade, así como da dimensión cívica e moral desta, a partir da investigación e do diálogo arredor de diversas concepcións sobre a natureza humana.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA1.2 - Identificar, xestionar e comunicar ideas, emocións, afectos e desexos con comprensión e empatía cara ás demais persoas, demostrando autoestima e compartindo un concepto adecuado do que deben ser as relacións con outras persoas, incluíndo o ámbito afectivo-sexual.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA1.3 - Desenvolver e demostrar autonomía moral mediante a práctica da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso cos demais, arredor de distintos valores e modos de vida, así como a problemas relacionados co exercicio dos dereitos individuais, o uso responsable e seguro das redes, as condutas adictivas e o acoso escolar.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si e das demais persoas, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.2 - Fomentar o exercicio da cidadanía activa e democrática a través do coñecemento do movemento asociativo e a participación respectuosa, dialogante e construtiva en actividades de grupo que impliquen tomar decisións colectivas, planificar accións coordinadas e resolver problemas aplicando procedementos e principios cívicos, éticos e democráticos explícitos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.3 - Contribuír a xerar un compromiso activo co ben común a través da análise e a toma razoada e dialogante de posición arredor de cuestións éticas de actualidade como a loita contra a desigualdade e a pobreza, o dereito ao traballo, a saúde, a educación e a xustiza, así como sobre os fins e límites éticos da investigación científica.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.4 - Tomar consciencia da loita por unha efectiva igualdade de xénero e do problema da violencia e explotación sobre as mulleres, a través da análise das diversas xeracións e correntes do feminismo e das medidas de prevención da desigualdade, a violencia e a discriminación por razón de xénero e orientación sexual, mostrando igualmente coñecemento dos dereitos LGTBIQ+ e recoñecendo a necesidade de respectalos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.5 - Contribuír activamente ao benestar social adoptando unha posición propia, explícita, informada e eticamente fundamentada sobre o valor e pertinencia dos dereitos humanos, o respecto pola diversidade etnocultural, a consideración dos bens públicos globais, a percepción do valor social dos impostos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si mesmo e dos outros, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A ética dentro do conxunto de saberes filosóficos.

Contidos

- A aplicación da ética: a orientación para a resolución de problemas complexos sobre como actuar.
- A natureza humana.
- Liberdade e moralidade como características especificamente humanas.
- A educación de emocións e sentimentos.
- Análise das accións.
- Os motivos da acción: desexos e razóns.
- A responsabilidade das accións.
- A convivencia social.
- A resolución pacífica de conflitos.
- A empatía cos demais.
- A política.
- Os desafíos da democracia actual.
- As éticas aplicadas.
- Fins e límites éticos da investigación científica. A bioética.
- O desafío da intelixencia artificial.
- As propostas transhumanistas.
- Vida responsable co contorno e protección do medio ambiente.
- Percorrido crítico sobre as diferentes formas de relación do ser humano coa natureza ao longo da historia e a pegada ecolóxica das accións humanas no planeta.
- Empatía e responsabilidade co contorno: interdependencia, interconexión e ecodependencia.
- A protección do medio ambiente e os dereitos para coa natureza: dereitos humanos de terceira xeración.
- Consumo responsable para unha vida sustentable no planeta.
- Os límites do planeta e o esgotamento dos recursos.
- Obxectivos do desenvolvemento sustentable: axenda cara a 2030 para un planeta sustentable.
- Economía sustentable e ecolóxica na globalización, e nova lóxica do crecemento: economía circular e economía azul.
- Hábitos para unha xestión adecuada dos recursos e tratamento preventivo dos residuos. A mobilidade segura, saudable e sustentable.
- Protección e dereitos dos animais.
- Valores éticos e democráticos como fundamento para unha conduta empática e respectuosa cara aos animais.
- O ser humano como animal político: dereitos humanos da solidariedade para unha conduta cos animais baseada en dereitos.

UD	Título da UD	Duración
8	Ética ambiental	6

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Valorar distintas formulacións científicas, políticas e éticas coas que afrontar a emerxencia climática e a crise ambiental a través da exposición e o debate argumental arredor destas.	Acadar un 50% de respostas correctas ou ben razoadas na dita proba.	PE	40
CA1.1 - Construír e expresar un concepto axustado de si mesmo recoñecendo as múltiples dimensións da súa natureza e personalidade, así como da dimensión cívica e moral desta, a partir da investigación e do diálogo arredor de diversas concepcións sobre a natureza humana.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.	TI	60
CA1.2 - Identificar, xestionar e comunicar ideas, emocións, afectos e desexos con comprensión e empatía cara ás demais persoas, demostrando autoestima e compartindo un concepto adecuado do que deben ser as relacións con outras persoas, incluíndo o ámbito afectivo-sexual.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA1.3 - Desenvolver e demostrar autonomía moral mediante a práctica da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso cos demais, arredor de distintos valores e modos de vida, así como a problemas relacionados co exercicio dos dereitos individuais, o uso responsable e seguro das redes, as condutas adictivas e o acoso escolar.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA1.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si e das demais persoas, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.2 - Fomentar o exercicio da cidadanía activa e democrática a través do coñecemento do movemento asociativo e a participación respectuosa, dialogante e construtiva en actividades de grupo que impliquen tomar decisións colectivas, planificar accións coordinadas e resolver problemas aplicando procedementos e principios cívicos, éticos e democráticos explícitos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.3 - Contribuír a xerar un compromiso activo co ben común a través da análise e a toma razoada e dialogante de posición arredor de cuestións éticas de actualidade como a loita contra a desigualdade e a pobreza, o dereito ao traballo, a saúde, a educación e a xustiza, así como sobre os fins e límites éticos da investigación científica.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Tomar consciencia da loita por unha efectiva igualdade de xénero e do problema da violencia e explotación sobre as mulleres, a través da análise das diversas xeracións e correntes do feminismo e das medidas de prevención da desigualdade, a violencia e a discriminación por razón de xénero e orientación sexual, mostrando igualmente coñecemento dos dereitos LGTBIQ+ e recoñecendo a necesidade de respectalos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.5 - Contribuír activamente ao benestar social adoptando unha posición propia, explícita, informada e eticamente fundamentada sobre o valor e pertinencia dos dereitos humanos, o respecto pola diversidade etnocultural, a consideración dos bens públicos globais, a percepción do valor social dos impostos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA2.6 - Contribuír á consecución dun mundo máis xusto e pacífico a través da análise e recoñecemento da historia democrática do noso país e das funcións do estado de dereito e as súas institucións, os organismos internacionais, as asociacións civís e os corpos e forzas de seguridade do Estado, no seu empeño por lograr a paz e a seguridade integral, atender as vítimas da violencia e promover a solidariedade e cooperación entre as persoas e os pobos.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.3 - Promover estilos de vida eticamente comprometidos co logro dun desenvolvemento sustentable, contribuíndo por si mesmo e na súa contorna ao tratamento preventivo dos residuos, a xestión sustentable dos recursos, a mobilidade segura, sustentable e saudable, o comercio xusto, o consumo responsable, o coidado do patrimonio natural, o respecto pola diversidade etnocultural, e o coidado e protección dos animais.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		
CA3.4 - Desenvolver unha actitude de xestión equilibrada das emocións, de estima e coidado de si mesmo e dos outros, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e sentimentos, e recoñecendo e valorando os dos demais en distintos contextos e arredor de actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Traballo na aula que busca avaliar dun xeito cualitativo e non cuantitativo a asertividade do alumno en cuestión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A ética dentro do conxunto de saberes filosóficos. - A aplicación da ética: a orientación para a resolución de problemas complexos sobre como actuar. - A natureza humana. - Liberdade e moralidade como características especificamente humanas.

Contidos

- A educación de emocións e sentimentos.
- Análise das accións.
- Os motivos da acción: desexos e razóns.
- A responsabilidade das accións.
- A convivencia social.
- A resolución pacífica de conflitos.
- A empatía cos demais.
- Consumo responsable para unha vida sustentable no planeta.
- Consumo responsable e soberanía alimentaria.
- Propostas científicas e ético-políticas arredor dos problemas ecosociais.
- Xustiza ecolóxica.
- Ética medioambiental: ecocentrismo, biocentrismo e extensionismo.
- Ecofeminismo e ética do coidado.
- Protección e dereitos dos animais.
- Valores éticos e democráticos como fundamento para unha conduta empática e respectuosa cara aos animais.
- O ser humano como animal político: dereitos humanos da solidariedade para unha conduta cos animais baseada en dereitos.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Co fin de fomentar unha actitude crítica empregaremos as seguintes concrecións metodolóxicas:

- Potenciar unha autonomía progresiva.
- Fomentar o diálogo.
- Manter un modelo de aprendizaxe funcional para facer que tódolos conceptos poidan ser empregados de xeito práctico e autónomo.
- Promover a análise e lectura de textos.
- Normalizar o uso dun vocabulario técnico.
- Actuar seguindo pautas de estándares orixinais no traballo individual e colectivo: Puntualidade, dedicación, actitude, rendementos, seguemento.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

O emprego de dos longometraxes ao longo do curso e nas unidades nas que aparecen descritos. O pequeno salvaxe afonda na necesidade da socialización para nos desenvolver completamente como animais políticos que somos. O señor das moscas afonda do debate clásico sobre a bondade ou maldade do ser humano e se esas características veñen dictadas pola natureza, polas circunstancias, pola educación ou outros medios.

Apuntamentos facilitados polo docente na aula.

Exercicios facilitados polo docente na aula ou ben facendo uso da aula virtual.

Emprego puntual de vídeos cortos como o do Sandwich de Mariana que permite entender as consecuencias dos nosos actos no entorno, e pode ser interpretado como unha revisión do intelectualismo moral socrático pero tamén permite levar a outros ámbitos actuais o concepto de responsabilidade da acción.

Emprego puntual de noticias de prensa para actualizar o debate ou para exemplificar os conceptos xurídicos que inclúe a materia.

Cita puntual de noticias de prensa para actualizar o debate.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao comezo de cada unidade, e tamén cada vez que se teña que introducir un novo concepto, realizarase unha avaliación inicial dos conceptos previos, atendendo especialmente ás polisemias que moitos conceptos filosóficos teñen non tendo na vida cotiá o mesmo significado. Esta proba non calificativa pode ter forma oral ou escrita pero priorizarase a proba escrita porque así o docente pode ter unha colección de escritos previos a explicación de cada un dos e das estudantes, pode comparalos coas probas escritas realizadas tras as explicacións e os exercicios de aula e para facer fora do tempo de docencia e mediante esta comparación diagnosticar o mellor xeito de axudar a acadar os mínimos a cada un dos estudantes en función das súas dificultades e fortalezas así como do xeito que cada persoa ten de aprender.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	11	11	15	11	11	11	16	14	100
Proba escrita	72	76	50	60	50	70	45	40	56
Táboa de indicadores	28	24	50	40	50	30	55	60	44

Criterios de cualificación:

A nota será distribuída por avaliacións trimestrais, e en cada unha de elas:

- Haberá unha proba escrita que constará de diversas subprobas (tipo tets, preguntas para razoar...) e que suporá un 80% da nota da avaliación. Para superar a proba escrita é mester superar o 50% dos contidos e criterios de avaliación que nela están representados.

- Existirá unha avaliación do traballo na casa e na aula que suporá un 20% do peso da avaliación sendo os criterios que figurarán na táboa de indicadores a non interrupción da dinámica da aula e a participación autónoma nos debates, dilemas e outras actividades de aula.

A nota final do curso resultará da media aritmética de todas as notas acadadas durante as probas parciais, sendo o 5 sobre 10 a nota mínima para a superación da materia.

Criterios de recuperación:

Cada unha das avaliacións trimestrais poderá ser recuperada en caso de non ter xa superada a avaliación mediante unha proba semellante á proba que se realizou durante o tempo de avaliación. Unha proba escrita que constará de diversas subprobas (tipo tets, preguntas para razoar...) e que suporá un 80% da nota da avaliación. Para superar a proba escrita é mester superar o 50% dos contidos e criterios de avaliación que nela están representados.

A recuperación das probas parciais non resultará impedimento para que se poida superar a materia sen ter realizado ditas recuperacións e mesmo con algunha parte suspensa dado que a nota final do curso resultará da media aritmética de todas as notas acadadas durante as probas parciais, sendo o 5 sobre 10 a nota mínima para a

superación da materia.

No tramo final do curso existen métodos de avaliación conforme á lei vixente.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O profesor e o alumnado con materias pendentes manterán un contacto constante mediante a aula virtual e o contacto directo falando no centro.

O docente facilitará os materias a cada un dos estudantes e explicará o proceso de avaliación que se realizará en tres probas escritas representativas de cada unha das avaliacións trimestrais.

Os estudantes con materias pendentes realizarán esas probas escritas nas datas pactadas ou asignadas polo centro.

Os resultados serán comunicados polo docente a cada un dos estudantes de xeito privado e persoal e tamén será ncomunicados ao centro na avaliación de materias pendentes na data prescrita polo centro.

6. Medidas de atención á diversidade

Non hai ACIs previstas a pesar do elevado número de aumnado que cursa a materia.

A atención a diversidade coordinarase sempre cos e coas tutoras das diferentes aulas, co departamento de orientación e co equipo directivo e farase seguindo as súas indicacións e as informacións que nos fagan chegar e que sempre se han tratar co máximo respecto á privacidade que esixe a lei de protección de datos española.

A modo de estímulo para alumnado con altas capacidades así como para o alunado en xeral facilítanse a todo o alumnado unha serie de recursos escritos "created commons" para que poidan facer ampliación dos temas en áreas do seu interese, o docente coordinará este feito a partires da información recopilada na avaliación inicial e do traballo na aula, así como dos resultados das probas escritas.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora. Expresión oral e escrita. Comunicación audiovisual e TIC. Educación emocional e valores. Fomento da creatividade e do espírito científico. Educación para a saúde (incluída a sexual).	X	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Pola propia natureza desta materia que compaxina contidos propios da tradición dos estudos éticos con un achegamento aos primeiros coñecementos que adquire o alumnado sobre contidos e linguaxes xurídicos (dereitos, leis e deberes...) os contidos transversais van ser traballados de xeito constante en todas e cada unha das unidades didácticas das que consta a asignatura.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Xogo de rol na aula.	O xogo do búnquer asigna personaxes aleatorios de rol ao alumando e plantéxalles unha situación apocalíptica na que todo o mundo está morto o só quedan eles vivos, a isto se engade que teñen que entrar nun búnquer para sobrevivir e que nel só caben a metade dos estudantes.	X	X	X
Visionado dunha longametraxe.	O visionado da película clásica "O señor das moscas" e o debate posterior sobre a natureza humana e a necesidade de leis afonda na valoración da democracia e na convivencia pacífica.	X	X	
O visionado de película.	O visionado da película clásica "O pequeno salvaxe" e o consecuente debate e reflexión axuda a afondar na natureza humana e na dicotomía innato-aprendido.	X	X	
Debate aberto.	Realízase un debate aberto con tema de actualidade e a elección democrática do alumnado no que o docente só actua de moderador.	X	X	X
Debate pechado.	Despois de ter feito algún debate aberto sobre un tema de bioética plantéxase un debate pechado no que os roles están preasignados polo docente. Esta actividade axuda non só para poñerse no lugar do outro senón tamén para afianzar os argumentos propios, comprobando as súas fortalezas e feblezas desde unha perspectiva diferente.	X	X	X

Observacións:

Neste curso seguiremos, aínda que de xeito moi laxo, a tendencia destes dos últimos anos de non facer actividades que impliquen o emprego de transportes ou saídas do centro.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Mellora da captación dos conceptos da materia respecto á avaliación inicial.
Metodoloxía empregada
Avaliación da opinión do alumnado e dos pais e nais.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Avaliación das destrezas lingüísticas adquiridas por cada un dos estudantes.
Avaliación das destrezas TIC adquiridas por cada un dos estudantes.

Descrición:

O docente comparará os resultados da avaliación inicial en termos de comprensión dos conceptos da materia cos resultados obtidos un a un, estudante por estudante e resposta por resposta, para que así o docente poida incidir precisamente nos conceptos que presenten maiores dificultades de comprensión.

Unha vez por trimestre o docente avaliará a opinión do alumnado respecto á súa propia labor docente, o fará mediante cuestionarios pechados e absolutamente anónimos que avaliarán o trato, o proxección da voz, a orde na aula, a calidade das explicacións e a calidade dos materiais facilitados polo docente. Así mesmo o docente tomará nota de todos os comentarios feitos por nais e pais así como titores e titoras.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Farase en base a dos criterios complementarios. A opinión de estudantes e nais ou pais e os logros académicos de comprensión e destreza por parte dos estudantes no uso dos conceptos da materia.

Respecto ao primeiro criterio debe atenderse primeiro aos proxenitores e titores dos estudantes e ter en conta as súas indicacións e solicitudes.

Tamén neste primeiro criterio avaliaremos a opinión dos estudantes unha vez por trimestre, mediante avaliación pechada e absolutamente anónima que puntuará do un ao cinco estes elementos:

A explicación do docente, a súa calidade e a proxección da voz.

O trato que o docente da ao alumnado, a súa paciencia...

A adecuación das calificacións e dificultade da proba escrita.

A calidade dos apuntamentos e materiais falicitados polo docente.

A orde na aula.

Esta avaliación pechada e numérica será mediada polo docente e tida en conta, pero tamén será complementada por unha avaliación aberta na que cada quen poida expresar as súas suxestións de xeito anónimo.

Os resultados na adquisición dos contidos da materia por parte do alumnado supón a outra metade do diagnóstico e deber ter en conta a atención á diversidade e probar difentes métodos con diferentes persoas para axudar a cada quen a mellorar na consecución dos obxetivos e na adquisición dos contidos da materia.

9. Outros apartados